

Počiatočné fázy nového ekonomického cyklu v dobe plnej politického rizika.

Ako spravovať portfólio vhodné pre súčasnú dobu?

Michal Májek
senior portfólio manažér
Tatra Asset Management

° Aká je súčasná doba?

Vojnový konflikt na Ukrajine

Čínske územné požiadavky v juhočínskom mori

Hrozba menových vojen

Obrovské zadĺženie krajín

Zvyšovanie sadzieb zo strany FEDu

Íránsky jadrový program

Snahy o nezávislosť Škótska, Katalánska

Šírenie epidémie vírusu ebola

Neochota Európy k štrukturálnym reformám

Vojnový konflikt v Sýrii

Teroristické hrozby zo strany Islamského štátu

Obnovenie izraelsko-palestínskeho konfliktu

Nepredvídateľnosť Putina voči Európe

Zablokovaný americký Kongres

Vzostup extrémistických strán v Európe

Dopad nízkych cien ropy na Irán, Rusko alebo Venezuelu

° Nie je každý rok plný rizika?

Rok 2006

Hlavné riziká s dopadom na trhy:

- Panika ohľadom šírenia vtácej chrípky
- vojna v Libanone medzi Izraelom a Hizballáhom
- masívne protesty v arabskom svete ohľadom karikatúr Mohammeda
- Severná Kórea ohlásila test svoj prvej jadrovej zbrane
- Irán ignoruje deadline od OSN ohľadom svojho jadrového programu
- USA má najvyšší počet vojenských strát od obsadenia Iraku
- Islamisti obsadili hlavné mesto Somálska Mogadišo
- v Thajsku došlo k vojenskému prevratu, premiér Šinawatra odišiel do exilu
- ..... A veľa ďalších udalostí.

Poučenie: Svet je každý rok plný nepredvídateľných rizík a investor na to musí byť pripravený.

° V akej fáze ekonomického cyklu sa nachádzame?

ECONOMIC CYCLE

EARLY UPSWING PHASE

- Increasing confidence
- Healthy economic growth
- Inflation remains low

MARKETS :

- Short rates at neutral
- Bond stable
- Stock market strong
- Commodities strong
- Property prices picking up

RECOVERY PHASE

- Stimulatory economic policies
- Confidence picks up
- Inflation falling

MARKETS :

- Short rates low or falling
- Bond yields bottoming
- Stock market rising
- Commodities rising
- Property prices bottoming

LATE UPSWING PHASE

- Boom mentality
- Inflation gradually picks up
- Policy becomes restrictive

MARKETS :

- Short rates rising
- Bond yields rise
- Stock market topping out
- Commodities rising strongly
- Property prices rising strongly

ECONOMY SLOWS/ENTERS RECESSION

- Confidence suddenly drops
- Inflation continues to rise
- Inventory correction begins

MARKETS :

- Short rates peaks
- Bond yields tops out
- Stock market starts falling
- Commodities starts falling
- Property prices tops out

RECESSION

- Confidence weak
- Inflation peaks
- Production falling

MARKETS :

- Short rates drops
- Bond yields drops
- Stock market bottoming
- Commodities weak
- Property prices weak

ACG
ADVISORS

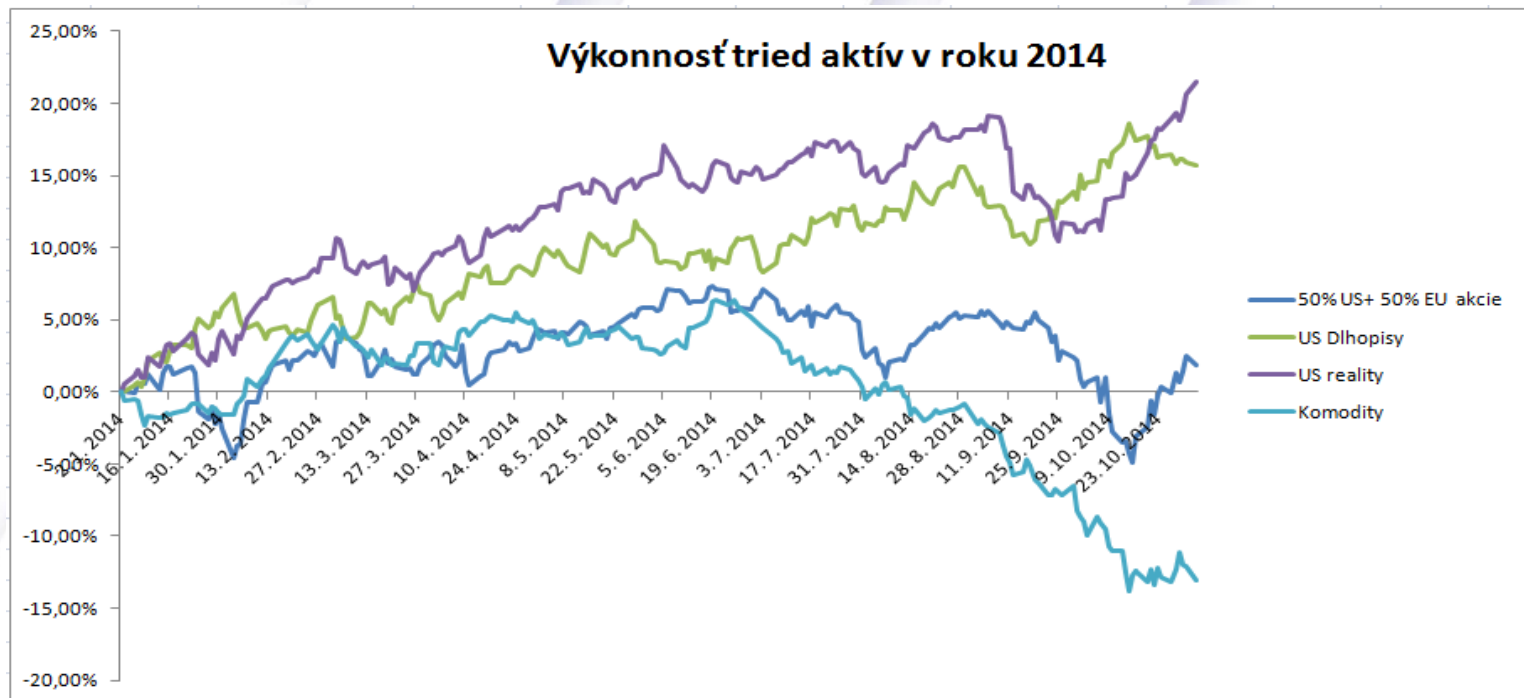
Vieme povedať v ktorej fáze sa nachádzame?

° Ak sme v úvodnej fáze expanzie, aké aktíva teória hovorí, že by investor mal mať?

Mať: Akcie
Komodity
Reality

Nemať: Dlhopisy

Ako by to vyzeralo tento rok?

° Výrazná neistota nastoľuje otázku, či je vôbec možné predpovedať vývoj

Ako prvá otázka vyvstáva, či je možné efektívne spravovať portfólio na základe predpovedania vývoja cien jednotlivých aktív?

George Soros:

My financial success stands in stark contrast with my ability to forecast events. All my forecasts are extremely tentative and subject to constant revision in the light of market developments.

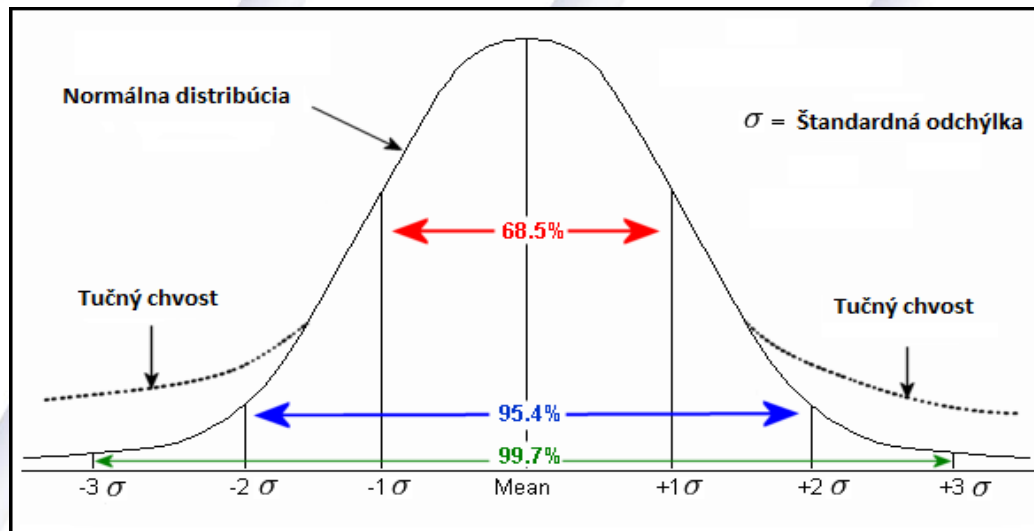
° Výrazná neistota nastrojuje otázku, či je vôbec možné predpovedať vývoj

- Nikto na svete netuší, ktorým smerom sa akcie, komodity alebo dlhopisy budú uberať najbližší mesiac, rok, desať rokov – ani Warren Buffet
- Ani pravidelní ekonomickí komentátori s dlhoročnými skúsenosťami nedokážu predpovedať vývoj

Accuracy of Forecasts for U.S. Stock Market				
Guru	Total Measurable Forecasts	Forecasts Essentially Right	Forecasts Essentially Wrong	Accuracy
Active Reviews				
Jack Schanep via MarketWatch.com	52	33	19	63%
Ken Fisher via Forbes.com	91	55	36	60%
Dan Sullivan via zacks.com	109	64	45	59%
Jason Kelly at jasonkelly.com	121	71	50	59%
Carl Swenlin via DecisionPoint.com	87	50	37	57%
David Dreman via Forbes.com	37	21	16	57%
Richard Moroney via MarketWatch.com	46	25	21	54%
Gary Kaltbaum via TradingMarkets.com	117	63	54	54%
Louis Navellier at MarketWatch.com	80	43	37	54%
Laszlo Birinyi Jr. via Forbes.com	27	14	13	52%
James Dines at MarketWatch.com	29	15	14	52%
Marc Faber via ameinfo.com and his blog	100	50	50	50%
Comstock Partners via comstockfunds.com	136	67	69	49%
Bob Brinker via MarketWatch.com	41	20	21	49%
Don Luskin via SmartMoney.com	179	87	92	49%
Clif Droke via Safe Haven	77	37	40	48%
Stephen Leeb via leeb.net	25	12	13	48%
Jeremy Grantham via MarketWatch.com	25	12	13	48%
Bernie Schaeffer via Business Week et al.	65	31	34	48%
Dennis Slothower via MarketWatch.com	110	52	58	47%
Gary D. Halbert via ProFutures.com	83	39	44	47%
Tim Wood via Financial Sense	151	70	81	46%
Jim Cramer via New York Metro	61	28	33	46%
Carl Futia via carlfutia.blogspot.com/	69	31	38	45%
Linda Schurman via SootheSayer	46	20	26	43%
Charles Biderman via Forbes.com et al.	42	18	24	43%
Martin Goldberg via Financial Sense	104	44	60	42%
John Mauldin at 2000wave.com	191	80	111	42%
Price Headley at BigTrends.com	318	133	185	42%
Gary Shilling via Forbes.com	36	15	21	42%
Richard Russell at MarketWatch.com	130	54	76	42%
Richard Band via MarketWatch	29	12	17	41%
Jim Jubak via MSN Money	119	49	70	41%
Bill Cara via billcara.com	160	63	97	39%
Bill Fleckenstein via MSN Money	123	46	77	37%
Robert McHugh via Safe Haven	100	36	64	36%
Steve Jon Kaplan via True Contrarian	72	22	50	31%
Steve Saville via Safe Haven	32	7	25	22%

° V čom je hlavný problém predpovedania?

- Jeden z najdôležitejších konceptov na pochopenie pri správe portfólia sú tzv. „tučné chvosty“
- chvost je počet extrémnych pozorovaní v rámci distribúcie
- tučný chvost má v porovnaní s normálnym chvostom väčší počet extrémnych pozorovaní

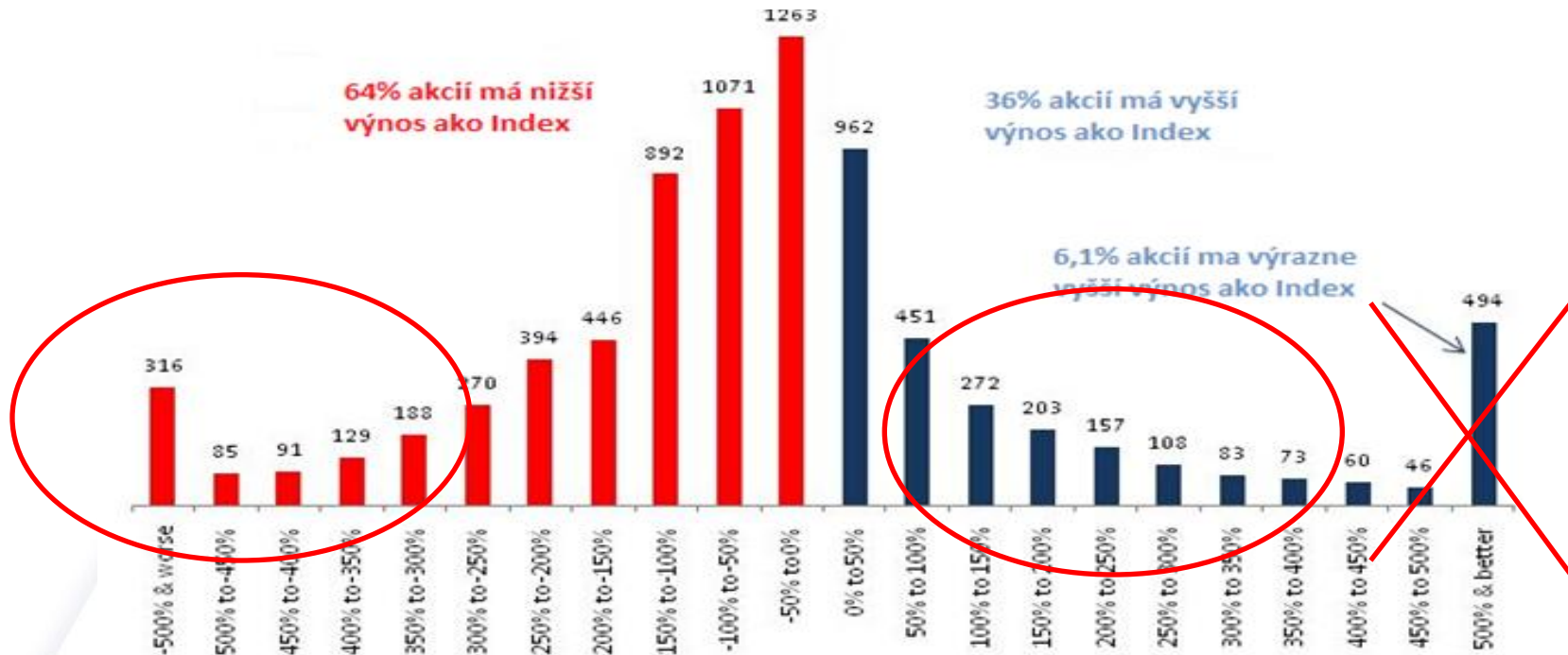

◦ V čom je hlavný problém predpovedania?

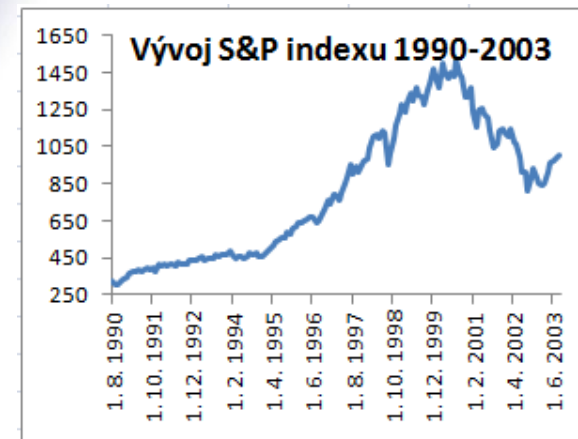
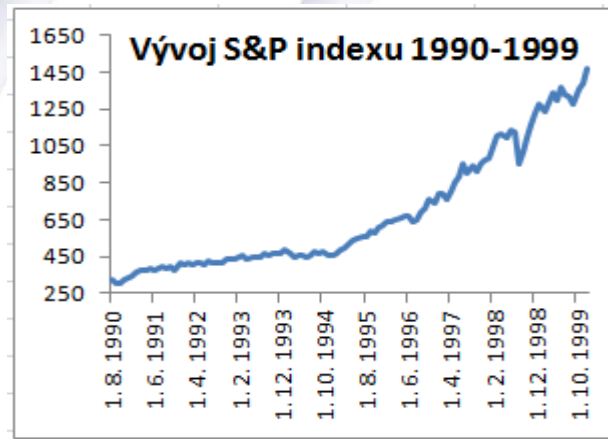
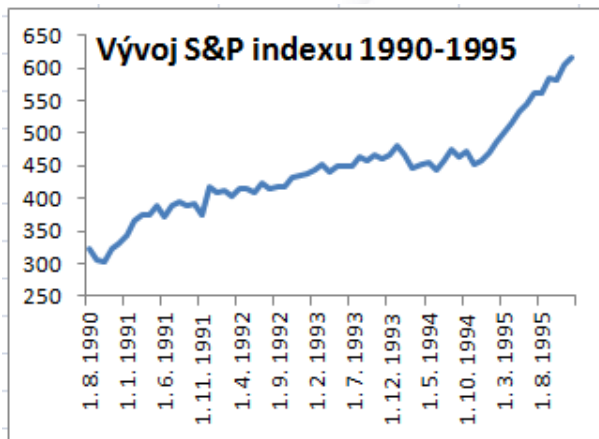
- Snaha o prognózovanie bez jasne zadefinovaného timingu s najväčšou pravdepodobnosťou chytí negatívny „chvost“ a nezachytí pozitívny „chvost“

Celkový výnos jednotlivých akcií mínus výnos Russell 3000 indexu, od 1983 do 2006

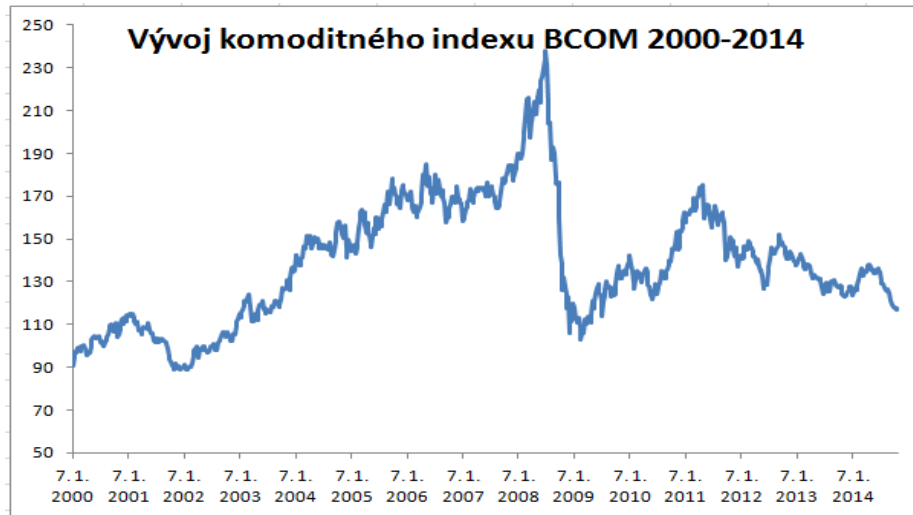

° Prognózovanie vývoja vs samotný timing

- ° Nie je dôležité mať pravdu, podstatné je vedieť koľko zarobíte keď pravdu máte a koľko stratíte, keď pravdu mať nebudete
- ° Načasovať správny vstup do trhu a správny výstup z trhu je mimoriadne zložitá úloha pri predpovedaní trhu

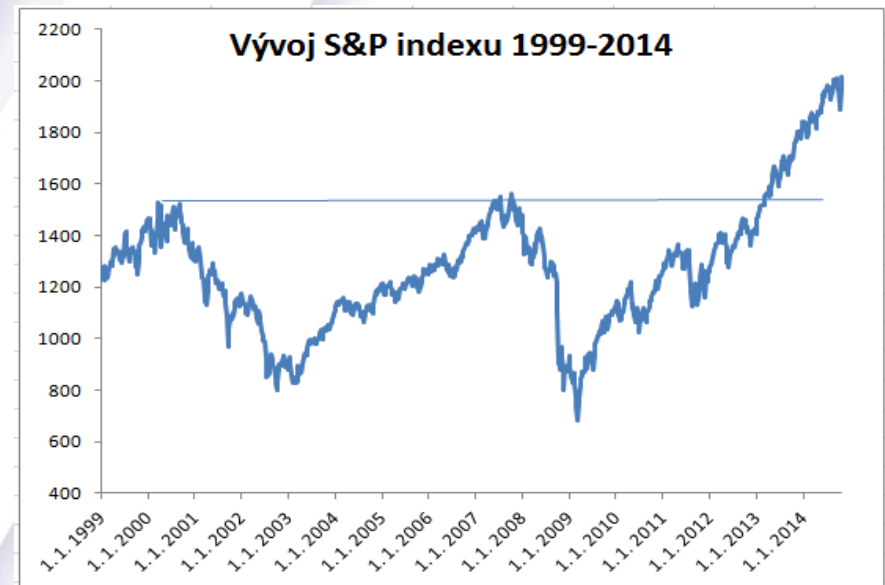

° Správne načasovanie je rozhodujúce pri predpovedaní alebo pasívnom investovaní

○ investor, ktorý investoval do komodít v roku 2008 je stále v hlbokoj strate

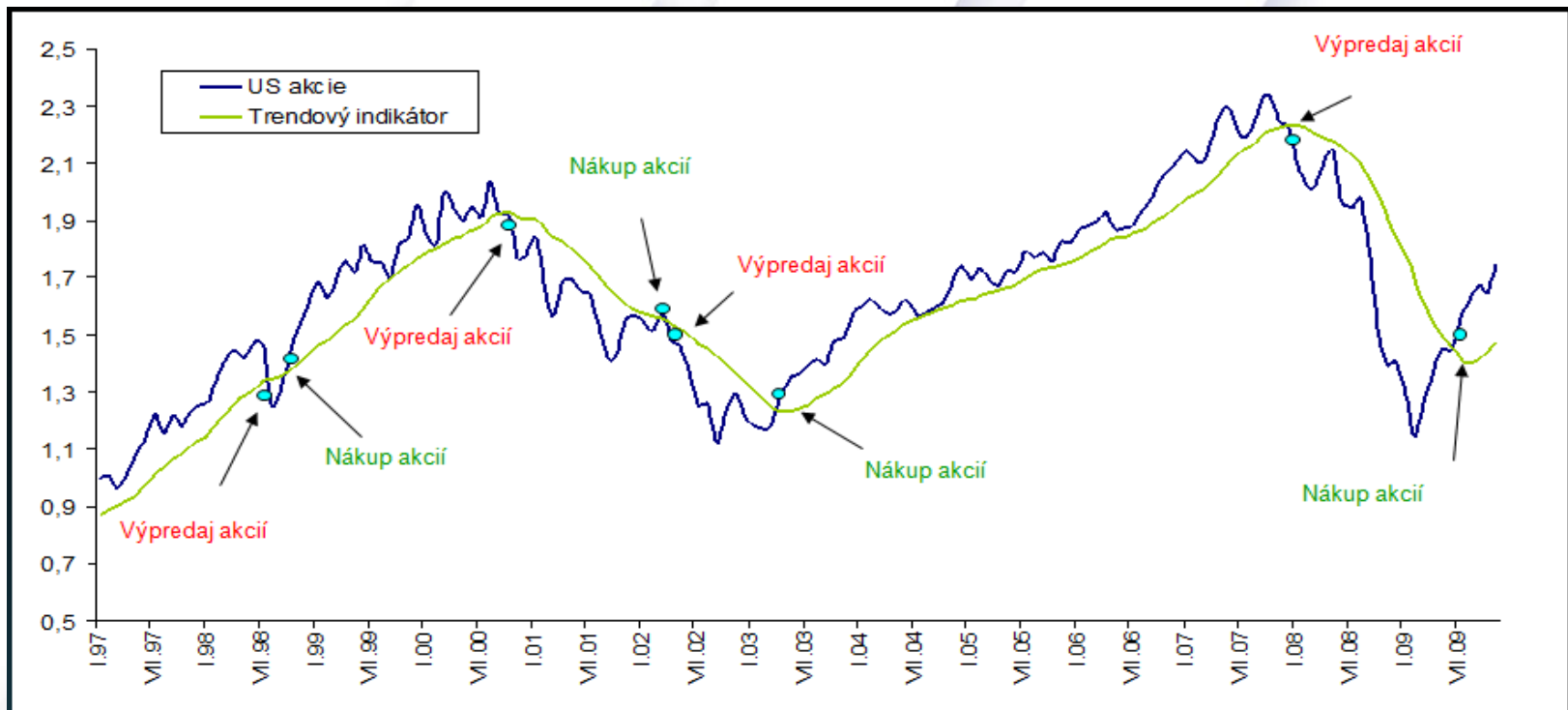
○ investor, ktorý investoval do amerických akcií v roku 2000 si musel vytrpieť dva 50%-né poklesy a stabilne začal zarábať po 13 rokoch

° Tri zásady spravovania portfólia:

1. reagovať na vývoj

- Netreba sa snažiť byť múdrejší ako trh alebo rýchlejší ako iní investori
- základné pravidlo znie nechytať padajúci nôž, ani zastavovať rozbehnutý vlak

◦ Momentum ako nástroj správy portfólia na základe reagovania na vývoj

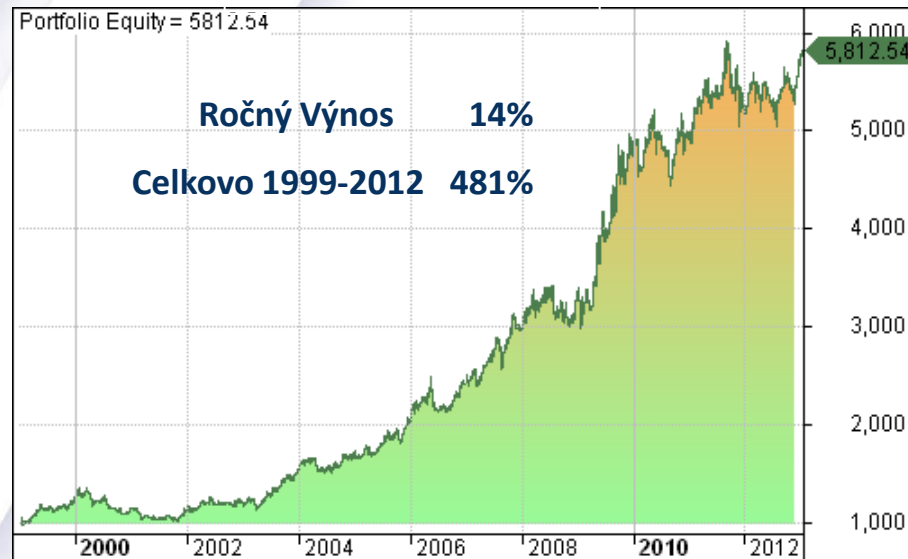
2 najviac klesajúce aktíva za posledný mesiac

2 najviac rastúce aktíva za posledný mesiac

50% každé aktívum

50% každé aktívum

° Ako využiť aplikáciu momenta v portfóliu?

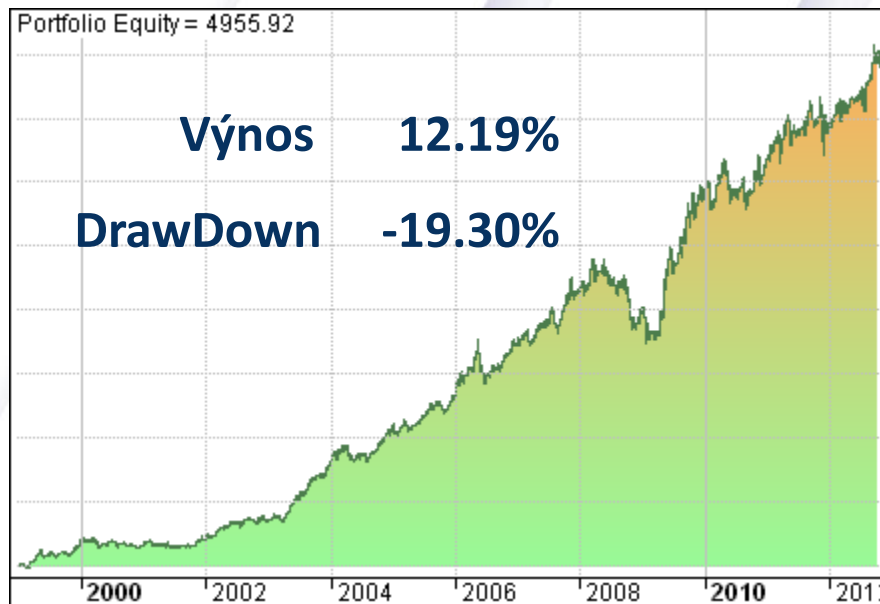
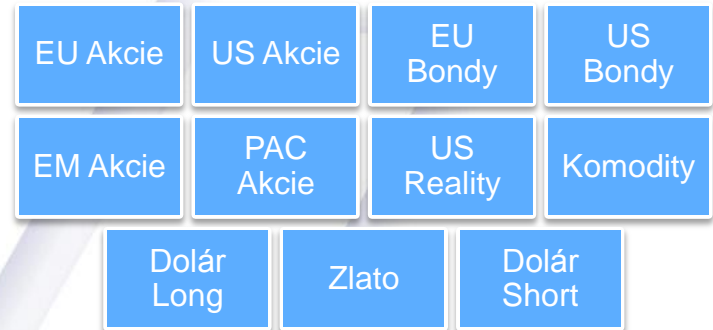
11 inštrumentov rovnako navážených

° Ako využiť aplikáciu momenta v portfóliu?

11 inštrumentov rovnako
navážených

Kupujeme 5 aktív s najvyšším
momentom

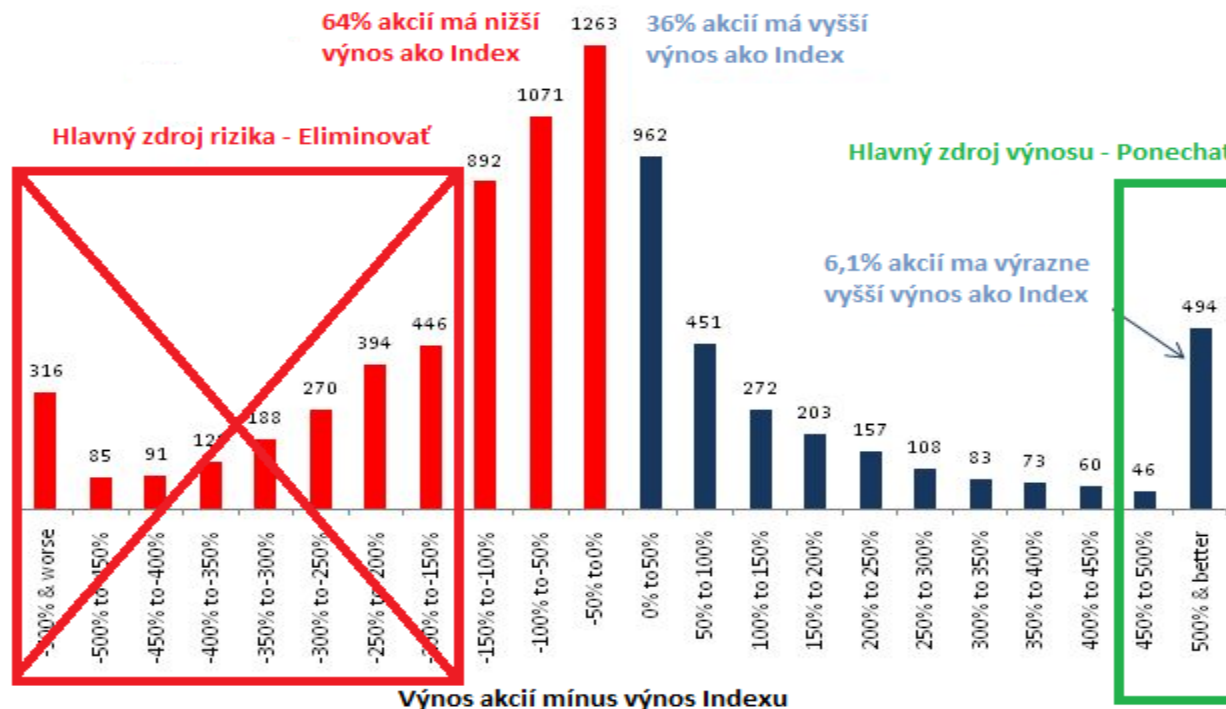

Tri zásady spravovania portfólia:

2. Držať sa ziskov a zatvárať malé straty

- Dlhodobo najúspešnejšou stratégiou pri investovaní je zachytiť sa do trendu, držať sa vysokých ziskov a naopak rýchlo zatvárať malé straty

Celkový výnos jednotlivých akcií mínus výnos Russell 3000 indexu, od 1983 do 2006

Čo to znamená v praxi?

Zadanie:

- náhodný výber 100 akcií z indexu S&P 500
- rovnaké váženie (každá akcia 1%)
- „Sedíme na ziskoch“
- „Aktívne a rýchlo realizujeme malé straty“
- obdobie: od roku 2000 do júla 2014

Position Sizing

Type	'% of Market Value'
Ideal Weight New Pos	1
Aprox. Number of Positions	100.0
Max Weight Deviation	30

Universe & Ranking

Universe	S&P 500 Index
Ranking System	<u>Random</u>
Ranking Method	Percentile NAs Negative
Force Weekly Ranks	Yes

Buy Rules (Implicit AND) [copy to screen]

IndWeight	IndWeight < 25 AND SecWeight < 50
Group	Universe(OTC)=0
Volume	AvgDailyTot(60)>5000000
BuyRule12	LastSellDaysLT(30)=0

Sell Rules (Implicit OR) [copy to screen]

Sell1	GainPct>50 AND Close(0)<SMA(50,0,#Low)
Sell2	NoBars>10 AND GainPct<0

Stop Loss

Strategy	None
----------	------

Hedge / Market Timing DISABLED

Period & Restrictions

Start Date	01/01/2000
End Date	07/03/2014
Exposure List	None
Restrict Buy List	
Restrict Sell List	
Load Global Restrictions	Yes
Allow Mergers	No

Period & Restrictions

Start Date	01/01/2000
End Date	07/03/2014
Exposure List	None
Restrict Buy List	
Restrict Sell List	
Load Global Restrictions	Yes
Allow Mergers	No

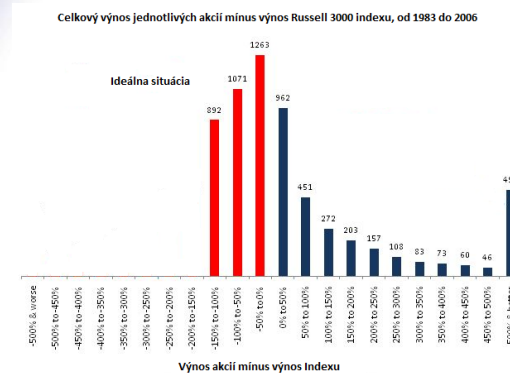
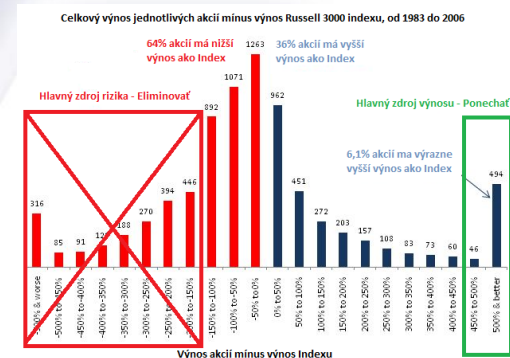
PREDÁŤ ak sa pozícia otočí trendovo (cena uzavrie pod 50dňový priemer), ale zisk musí byť minimálne 50%

PREDÁŤ ak je pozícia v strate po 10 dňoch potom čo bola kúpená

Čo to znamená v praxi?

- o od 2000 do júla 2014 o 6% ročne lepší výnos ako S&P 500
- o za celé obdobie celkový výnos lepší o 181% vrátane poplatkov za obchodovanie

Performance		
Return (%)	Model	S&P 500
Total	216.53	35.13
Annualized	8.27	2.10
Year To Date	9.38	7.42
Month To Date	1.05	1.29
4 Week	2.88	2.32
13 Week	4.59	5.12
1 Year	26.09	22.91
3 Year	53.03	48.40

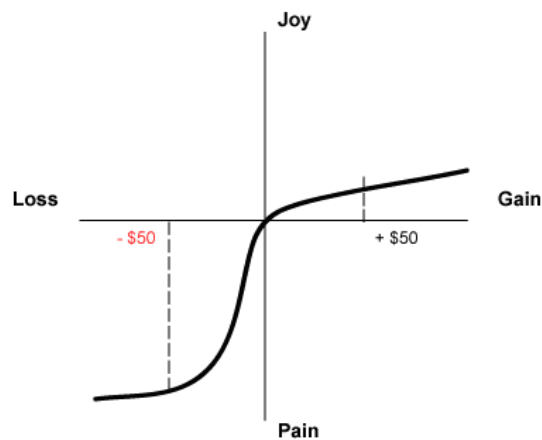

° Tri zásady spravovania portfólia:

3. Klientovi prinášať finálne riešenia s primeranou mierou rizika

- Výnos a riziko sú asymetrické a táto asymetria je dvojitá:

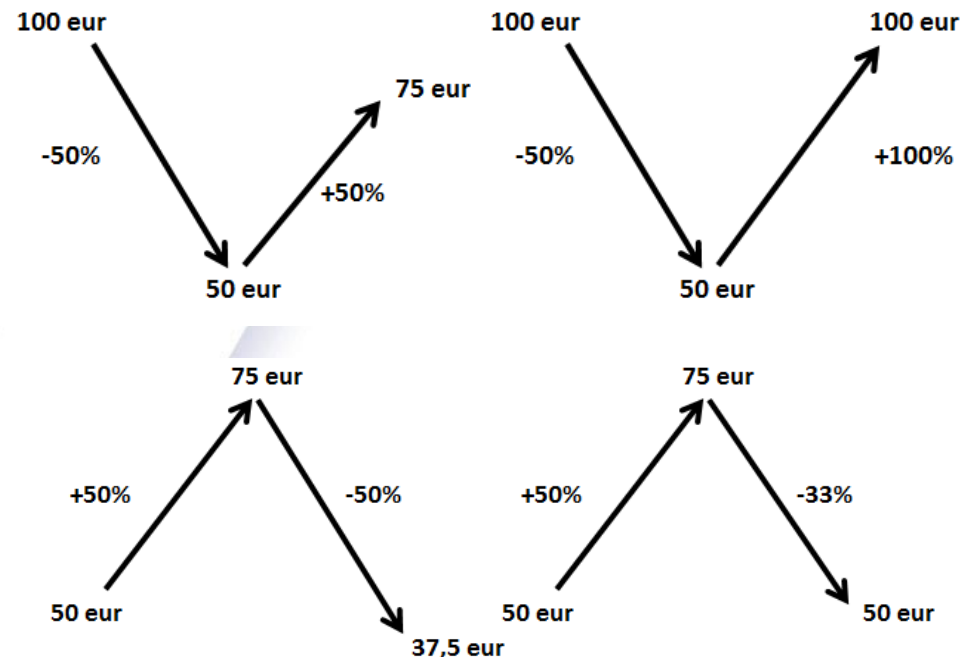
1. Asymetria vnímania

“ ”
People hate losing. They're much more sensitive to what they might lose than to what they might gain.

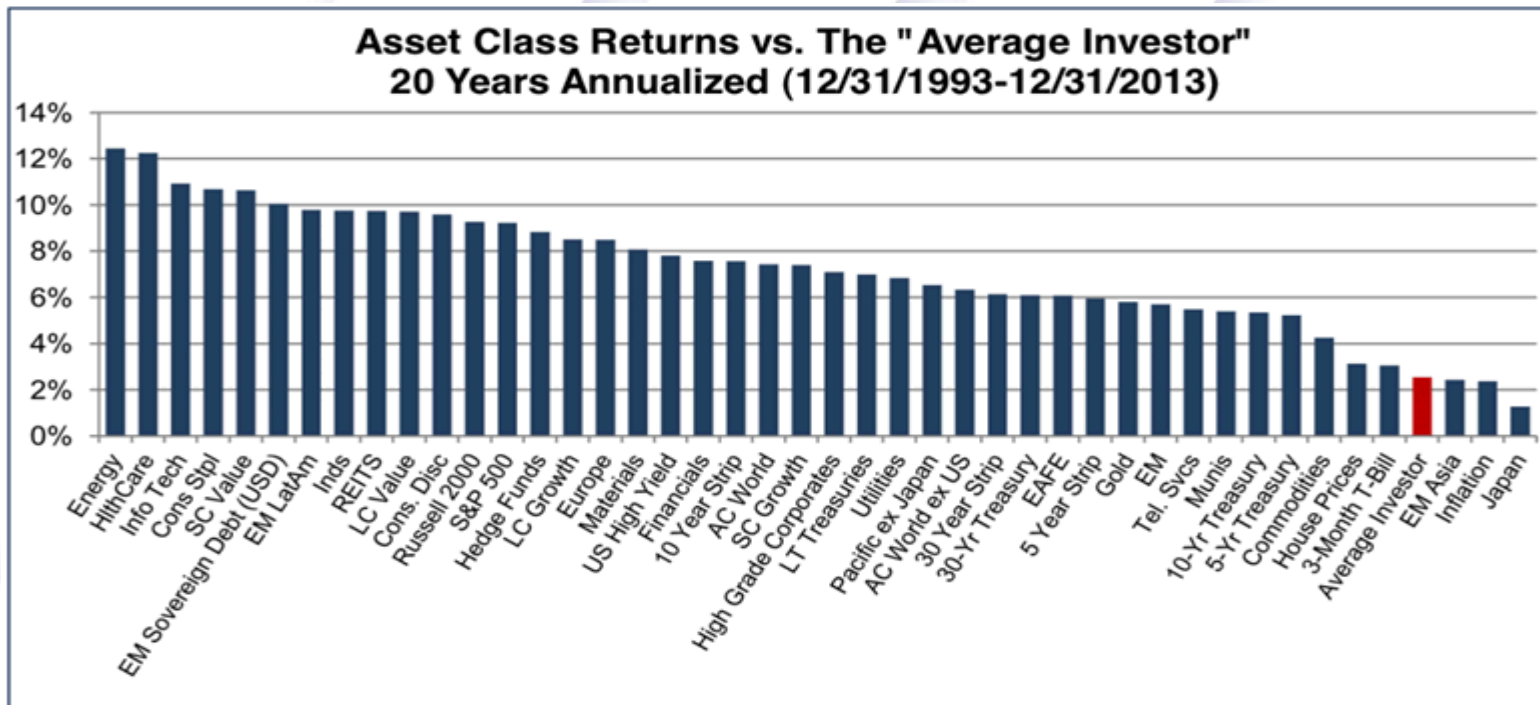
2. Asymetria výsledková

Stratiť 50% a zarobiť 50% nie je to isté

° Klient má dostať finálne aktívne riešenie

- Väčšina klientov vstupuje do alebo vystupuje z fondu pod dojmom emócií – tým si znižuje výnos
- Je úlohou správcov podielových fondov robiť rozhodnutia o časovaní vstupov a výstupov z jednotlivých aktív – klient má len dodržať investičný horizont

° Ako teda spravovať portfólio vhodné pre súčasnú dobu?

- Treba reagovať na vývoj na trhu, nesnažiť sa predvídať
- Kupovať aktíva, ktoré rastú a predávať aktíva, ktoré klesajú
- Využívať znaky trhu a jeho asymetrie (tučné chvosty, momentum...)
- Zachytávať sa do trendov, držať sa ziskových pozícií a zatvárať malé straty
- Bežný retailový investor nie je schopný znášať vysoké riziko, preto treba prinášať riešenia s primeranou mierou rizika
- Vyhnúť sa alibizmu a prinášať finálne aktívne riešenia, nikoho nezaujíma o koľko ste prekonalí benchmark, keď ste v mínuse

Ďakujem za Vašu pozornosť.